

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

راه

بیتوته ایله نیکو نیکو

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چشم به راه

نویسنده:

اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی معاونت
تبلیغات و ارتباطات اسلامی

ناشر چاپی:

معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۸	چشم به راه
۸	مشخصات کتاب
۸	اشاره
۱۰	فهرست مطالب
۱۲	مقدمه
۱۴	فصل اول: معارف مهدوی قائم آل محمد عجل الله تعالی فرجه الشریف
۱۴	اشاره
۱۵	ولادت
۱۵	نام و القاب
۱۵	خصوصیات و ویژگی ها
۱۷	مهدویت در اسلام
۱۷	بقیة الله در آیینه ی احادیث
۱۷	احادیث عام
۱۷	احادیث خاص
۱۹	شناخت پروردگار
۱۹	انتظار راستین
۲۱	خودسازی
۲۱	اهداف حکومت
۲۱	رشد معنویت
۲۳	حاکمیت و گسترش آیین اسلام
۲۳	اجرای عدالت
۲۳	انتظار منفعلانه
۲۵	افراط و تفریط در ارائه ی چهره ی مهر و قهر از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

۲۷	سؤالات بی فایده
۲۷	تعجیل و شتابزدگی
۲۷	تبّ ملاقات گرایي
۲۷	پرسش و پاسخ مهدوی
۳۳	فصل دوم: مهدویت در کلام امام رضا علیه السلام
۳۳	اشاره
۳۴	اشاره:
۳۴	ضرورت وجود حجّت
۳۴	از نسل امام رضا علیه السلام
۳۴	ظهور حتمی است
۳۴	ممنوعیت نام مخصوص
۳۶	مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در تفسیر وحی
۳۶	علّت غیبت
۳۶	فتنه های عصر غیبت
۳۶	حال مؤمنین در عصر غیبت
۳۶	اهمیت انتظار فرج
۳۸	دعا برای فرج
۳۹	فصل سوم: وظایف منتظران از منظر امام خمینی (ره) و رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای مدظله العالی
۳۹	اشاره
۴۰	ذخیره خداوند
۴۰	امید به عدالت مهدوی
۴۰	مراقبت اعمال
۴۰	منادی توحید
۴۱	زمینه سازان ظهور
۴۱	صدور اسلام راستین
۴۲	ما تکلیف داریم

- ۴۲ قیام برای خدا
- ۴۲ برای دفاع آماده باشید
- ۴۲ سعی کن دعای عهد را بخوانی
- ۴۳ چهل روز دعای عهد می خواندند
- ۴۴ توفیق تقرب الی الله
- ۴۴ ایجاد امید برای حرکت به سمت صلاح
- ۴۴ گنجینه عظیم اجتماعی
- ۴۶ احساس حضور حضرت و تسلیم نشدن
- ۴۶ امیدبخشی و نشاط آفرینی برای مبارزه
- ۴۸ اعتقاد به مهدویت
- ۴۸ حقیقت انتظار
- ۴۸ تاثیر اعتقاد به ظهور حضرت:
- ۴۸ فقط نشستن و اشک ریختن فایده ندارد
- ۵۰ ما باید خود را برای سربازی امام زمان آماده کنیم
- ۵۰ معنی انتظار فرج
- ۵۰ پاسخ به جریانهای انحرافی پیرامون مهدویت
- ۵۰ امنشاء امید
- ۵۲ بزرگترین وظیفه ی منتظران
- ۵۳ مسابقه فرهنگی چشم به راه
- ۵۷ فرم نظر سنجی
- ۵۸ درباره مرکز

چشم به راه

مشخصات کتاب

چشم به راه

تهیه و تنظیم: اداره تولیدات فرهنگی

طراحی و صفحه آرایی: مهدی عسکری (هونام)

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۴

شمارگان: ۵۰۰۰۰ جلد

امور فنی و چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس

نشانی تهیه کننده: مشهد مقدس، حرم مطهر رضوی، صحن جامع رضوی، اداره تولیدات فرهنگی

تلفن: ۳۲۰۰۲۵۶۷

ص: ۱

اشاره

بسم الله الرحمن الرحيم

چشم به راه

ص: ۲

فهرست مطالب

مقدمه صفحه ۵

فصل اول معارف مهدوی صفحه ۷

فصل دوم مهدویت در کلام امام رضا علیه السلام صفحه ۱۷

فصل سوم وظایف منتظران از منظر حضرت امام خمینی (رحمه الله علیه) و رهبر معظم انقلاب (مد ظله العالی) صفحه ۲۱

مسابقه فرهنگی چشم به راه صفحه ۲۹

فرم نظر سنجی صفحه ۳۲

ص: ۳

تاریخ بشریت گواه بر آن است که انسان همواره در آرزوی داشتن جامعه ای آرام و عاری از هرگونه ظلم و ستم و به دست آوردن رفاه و آسایش کامل بوده است؛

متفکران همواره تلاش کرده اند با ارائه ی راهکارها و ایدئولوژی های متعدد، تصویری از جامعه و مدینه ای فاضله ترسیم کنند تا بشر بتواند به آرزوهای دیرین خود دست یابد و شهروندان در آن، فضیلت محور و ارزش مدار زندگی کنند؛

مکتب تشیع، با نگاهی ژرف و واقع بینانه به حقیقت انسان و نوع نیازها و استعدادهايش، برای به سامان رسیدن امور و پدید آمدن جامعه ی آرمانی موعود، طرحی نو در انداخته و راهی ممتاز ارائه داده است؛

اندیشه ی مهدویت پاسخی کامل به این نیاز دیرین آدمی در اصلاح وضعیت نابسامان زندگی بشری است؛

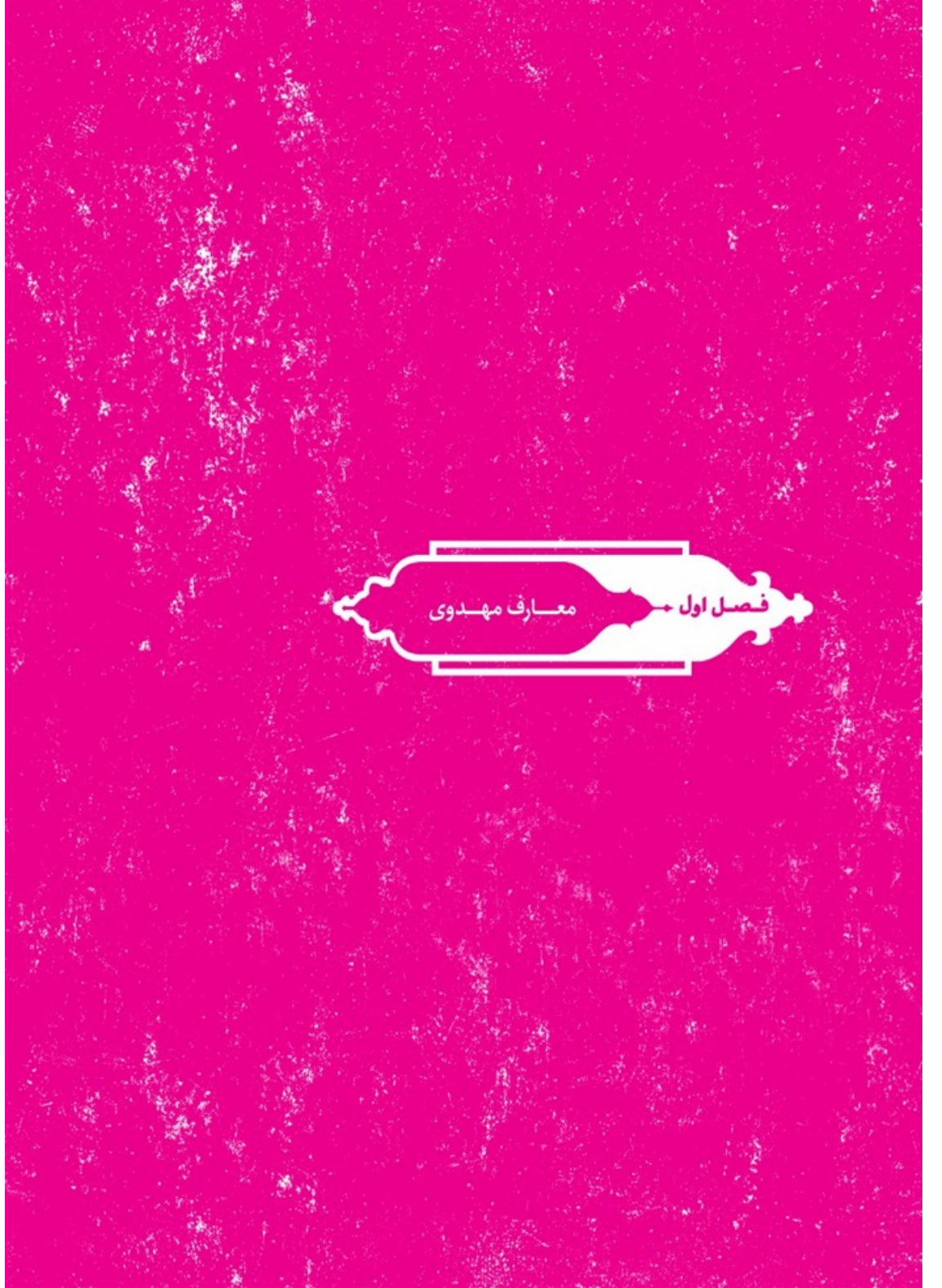
این نوشتار بر آن است تا پنجره ای را به سوی آن جامعه ی آرمانی باز کند.

فصل اول: معارف مهدوی قائم آل محمد عجل الله تعالی فرجه الشریف

اشاره

تصویر

آخرین پیشوای شیعیان و دوازدهمین جانشین رسول خدا، محمد مصطفی صلی الله علیه و اله و سلم، در سپیده دم جمعه در نیمه ی شعبان سال ۲۵۵ ق در شهر سامراء چشم به جهان گشود. (۱)

پدر ایشان حضرت امام حسن عسکری علیه السلام، یازدهمین امام شیعه، و مادر ایشان ملیکا، دختر یوشا و نوه ی امپراتور روم شرقی، (۲) می باشند. ایشان، از طرف مادر، به شمعون منسوب اند که یکی از دوازده حواری و صحابی خاص حضرت عیسی علیه السلام است. (۳)

نام و القاب

ایشان هم نام رسول الله صلی الله علیه و اله و سلم می باشند و مورّخین و محدثین بر این باورند که پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم خود، این نام را بر ایشان نهاده است. نکته ی جالب این که، این هم نامی بی دلیل نیست، بلکه گویای حقیقتی است: همچنان که پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم با طلوع خود جهانیان را از گمراهی و جهل نجات داد، دوازدهمین فرزندش نیز با ظهور خود بشریت را از تاریکی و ضلال خواهد رهانید.

از القاب ایشان می توان به «مهدی»، «قائم»، «منتظر»، «حجت»، «خلف صالح»، «بقیه الله»، «صاحب الامر»، «ولی عصر» و «صاحب الزّمان» اشاره کرد. هر یک از این القاب، وجه یا جوهی دارند: مثلاً آن حضرت را «مهدی» می گویند، از آن جهت که هدایت به حق می کند و «قائم» می خوانند، چون قیام به حق می کند و «حجت» اش نامند، از آن رو که حجت و گواه خداوند (عزوجل) بر خلق است. (۴)

خصوصیات و ویژگی ها

ایشان فرزند پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم و از اولاد بانوی گرامی اسلام، حضرت فاطمه ی زهرا علیها السلام و نهمین پیشوا از نسل امام حسین علیه السلام و خاتم اوصیاء و منجی نهایی و قائد جهانی است؛ ایشان دو غیبت دارند که یکی کوتاه مدت و دیگری بلند مدت است و با سپری شدن آن ها، جهان را پُر از عدل و داد خواهند کرد، پس از آنکه از ظلم و جور پُر شده باشد. (۵)

ایشان خلیفه ی حق، ولی مطلق و مُصلح بزرگ اند و چون از پس غیبت درآیند، به کعبه تکیه می کنند، پرچم پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم را در دست می گیرند، دین خدا (عزوجل) را زنده می سازند، احکام خدا (عزوجل) را در سراسر گیتی جاری می کنند و زمین را که از جور و بیداد پُر شده است، از مهربانی و داد پُر می گردانند. (۶)

اهل قیام، عبادت، خشوع، ساده زیستی، بردباری، عدالت و احسان می باشند و در علم و دانش و عدل و برکت و پاکی، سرآمد همگان هستند. (۷)

- ۱- شیخ مفید، الإرشاد، ج ۲، قم: کنگره ی شیخ مفید، ۱۴۱۳، ص ۳۳۹
- ۲- میخائیل سوم (قیصر سا لها ی ۲۲۸ تا ۲۵۳ ق)
- ۳- محمدباقر پورامینی، نرگس، همدم خورشید، قم: نورالسجاد، ۱۳۷۸، ص ۱۹ و ۲۰
- ۴- باقر شریف القرشی، پیشین، ص ۲۷ و ۲۸
- ۵- برای آگاهی بیشتر از شمایل و خصوصیات حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه شریف ر.ک: سیدمحسن امین، اعیان الشیبه، بیروت: دارالتعارف للمطبوعات، ج ۲، ص ۴۴. و نعمانی، الغیبه، تهران: صدوق، ۱۳۹۷، ق، باب ۱۳، ص ۲۱۲
- ۶- محمدرضا حکیمی، خورشید مغرب، تهران: دلیل ما، ۱۳۸۲، ص ۲۹
- ۷- مسعود پور سید آقایی، پیشین، ص ۱۷.

عقیده‌ی مهدویت و باور به ظهور و قیام مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف به عنوان نجات دهنده‌ی عالم و اصلاحگر، باور و اعتقادی است که براساس کتاب و سنت پدید آمده است و بیشتر مسلمانان به آن اذعان دارند. این اندیشه‌ی اصیل اسلامی، مبتنی بر دلایل عقلی و نقلی بسیار استوار است.

اهل سنت و شیعه در طی اعصار و مرور قرن‌ها، معتقدند که در آخرالزمان، فردی از اولاد رسول صلی الله علیه و اله و سلم و فرزندان علی و فاطمه علیهما السلام ظهور می‌کند که صفات و نشانه‌هایش در احادیث ذکر شده است. او هنگامی که دنیا پر از ظلم و جور شده باشد، ظهور می‌کند و جهان را پر از عدل و داد می‌سازد. همه او را همنام و هم‌کنیه پیغمبر صلی الله علیه و اله و سلم و ملقب به مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف معرفی کرده‌اند و اتفاق دارند بر اینکه تا او ظهور نکند، عالم و جامعه بشری به پایان نخواهد رسید.

بقیه الله در آینه‌ی احادیث

صحابه، روایات مربوط به امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را از رسول گرامی صلی الله علیه و اله و سلم نقل کرده‌اند. برخی از محققان ۱۹۴۱ روایت را بدون تکرار از پیشوایان معصوم علیه السلام، درباره مهدویت جمع آوری کرده‌اند که ۵۶۰ حدیث آن از پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم نقل شده است. (۱) کتاب‌های بسیاری قبل و بعد از ولادت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، درباره ایشان نوشته شده است.

احادیث راجع به مهدویت به دو دسته تقسیم می‌شود:

احادیث عام

روایاتی که موضوعشان بیان جانشینی رسول خدا صلی الله علیه و اله و سلم است، احادیث عام‌اند. حدیث ثقلین و حدیث دوازده خلیفه و نیز حدیثی که می‌فرماید: «هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، مرگش جاهلی است» (۲)، نمونه‌هایی از حدیث عام هستند.

احادیث خاص

در این زمینه، بسیاری از احادیث وجود دارد که شیعه و سنی بر آن اتفاق دارند، به این صورت اگر مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف با ویژگی‌های مطرح شده در روایات، از کنار خانه خدا قیام خود را آغاز کند، تمامی مسلمانان به آمدن ایشان اعتراف می‌کنند. در این نوشتار، برخی از عرصه‌های مشترک میان شیعه و سنی را درباره امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف بیان می‌کنیم:

اول: اصل مهدویت؛ در روایات فریقین، در حد تواتر آمده است که در آخرالزمان، شخصی به نام مهدی، عجل الله تعالی فرجه الشریف از فرزندان پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم قیام خواهد کرد. ابن حجر عسقلانی می‌گوید: «اخبار به حد تواتر

دلالت دارد بر اینکه مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از این امت است.» (۳)

دوم: عدالت گستری امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف فراگیری عدل و داد در بسیاری از روایاتِ مربوط به حضرت بیان شده است. ابوسعید خدری از پیامبر اسلام صلی الله علیه و اله و سلم چنین نقل می کند: «مهدی از من است. او زمین را از عدل و داد پر می کند، همان گونه که از ظلم و جور پر شده است.» (۴)

ص: ۹

۱- نک: معجم احادیث امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

۲- صحیح بخاری، ج ۵ ص ۱۳؛ صحیح مسلم، ج ۶، ص ۲۱

۳- فتح الباری، ج ۵، ص ۳۶۲.

۴- سنن ابی داوود ج ۴، ص ۱۰۷ و ۴۲۸

شناخت پروردگار

خداوند متعال فلسفه‌ی اساسی آفرینش انسان‌ها را عبادت و بندگی معرفی کرده است (۱) و این مهم، تنها زمانی حاصل می‌شود که شناخت آن ذات مقدس فراهم آید. پس از شناخت خداوند است که راه، هموار شده و موانع برطرف می‌شود. یاران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از کسانی هستند که خداوند را آن گونه که باید، شناخته‌اند. علی علیه السلام شناخت والای خداوند را در این افراد، این گونه توصیف کرده‌اند: «مردانی مؤمن که خدا را چنان که شایسته است، شناخته‌اند و آنان، یاران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در آخر الزمان‌اند.» (۲)

بنابراین، اولین قدم برای قرار گرفتن در صف یاران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف شناخت پروردگار است.

شناخت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف

کسی که می‌خواهد از یاران حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف باشد، ناگزیر باید شناخت آن حضرت را در رأس برنامه‌های خود قرار دهد؛ به گونه‌ای که حاصل این معرفت و شناخت، آن باشد که آن حضرت را همواره ناظر و شاهد اعمال و رفتار خود بداند.

یاران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف امام خویش را به بهترین وجه می‌شناسند و این شناخت آگاهانه، در تمامی وجودشان رسوخ کرده است. بنابراین، یار مهدی شدن، بدون شناخت آن حضرت امکان پذیر نخواهد بود. در روایات فراوانی چنین آمده است: «هر که بمیرد و امام زمان خویش را نشناسد، مرگش مرگ جاهلیت باشد» (۳) و «هر کس از دنیا رود، در حالی که آشنا به امام خویش باشد، همانند کسی است که در خیمه‌ی قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف در خدمت آن حضرت باشد.» (۴)

گرچه حضرت در پس پرده‌ی غیبت هستند، اما هرگز از چشم معرفت و شناخت انسان‌ها پنهان و غایب نیستند. آنچه از ما خواسته شده، دیدن آن حضرت با بصیرت و آگاهی است، نه با چشم سر؛ آن گونه که عده‌ای تمام همتشان ملاقات با آن حضرت است. شوق دیدار آن حضرت و سعادت دیدن ایشان، اهمیت بسیاری دارد؛ ولی از آن مهم‌تر، شناخت و معرفت امام است که حاصل آن، ارتباط روحی با ایشان است.

انتظار راستین

در احادیث فراوانی آمده است که انتظار فرج و چشم داشتن به ظهور، باید با مواظبت بر وظایف شرعی و فضایل اخلاقی همراه باشد. آمادگی برای درک ظهور حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در مفهوم انتظار نهفته است و این، کاملاً با برداشت ناصحیح از انتظار که ثمره اش رخوت و سستی جامعه است، متضاد خواهد بود.

پیامبر اکبر صلی الله علیه و اله و سلم و ائمه (علیهم السلام) بر انتظار آن روز موعود و لحظه شماری در فرارسیدن حکومت حق که فقط به دست آن حضرت تشکیل می‌شود، تأکید فراوانی کرده، آن را از اصول اساسی دین داری شمرده و پاداش

های بزرگی برای منتظران آن بیان کرده اند. از همین رو، عالمان بزرگ، انتظار را یکی از وظایف مهم مردم در عصر غیبت و عنصری اساسی در زمینه سازی و حفظ روحیه ی مناسب برای درک زمان ظهور می دانند و همواره مؤمنان را به رعایت این وظیفه ی خطیر، با گفتار و کردار، ترغیب می کنند. پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: «برترین کارهای امت من، انتظار فرج از خدای عزوجل است.» (۵)

بنابراین، انتظار از نوع عمل و کار است. امام صادق علیه السلام می فرمایند: «هر کس بخواهد از یاران قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف شود، باید منتظر باشد و با خوی های پسندیده عمل کند و با چنین حالی منتظر باشد. هر که بمیرد و پس از

ص: ۱۰

۱- ذاریات، ۵۶

۲- محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۵۷، ص ۲۲۹.

۳- شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج ۲، دارالکتب الاسلامیه، ص ۴۰۹.

۴- نعمانی، غیبت، دارالکتب الاسلامیه، ص ۳۳۱.

۵- کمال الدین و تمام النعمه ص ۶۴۴.

مردنش، قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف به پا خیزد، پاداش او همچون کسی خواهد بود که در دوران حکومت، آن حضرت را درک کرده باشد.» (۱)

خودسازی

شکی نیست که دین داری در عصر غیبت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از هر زمان دیگری مشکل تر و طاقت فرساتر است. امام صادق علیه السلام از آن سوی قرن ها، سختی این دوران را این گونه تصویر کرده اند: «صاحب این امر را غیبتی است که در آن، هر کس از دین خود دست بردارد، همانند کسی است که با کشیدن دست خود به ساقه ی فتاد که بوته ای تیغ دار است، خارهای آن را بسترد.» آن حضرت مدتی سر به زیر افکندند و سپس فرمودند: «صاحب این امر، دارای غیبتی است. پس بنده ی خدا باید پرهیزکاری و تقوا پیشه کند و به دین خود پایدار باشد...» (۲)

آزمایش های دینی برای همه ی ایمان آورندگان و در همه ی زمان ها، قانونی الهی است؛ اما در عصر غیبت، تمامی عوامل دست به دست هم داده و این آزمایش را خیلی سخت کرده است. در این دوران، نگه داشتن دین بسیار دشوار است و بیشتر مردم، به انگیزه های گوناگون، ایمان دینی خود را در زندگی از دست می دهند. گسترش زمینه های ناباوری و افزایش انگیزه های انحراف و گریز از دین و نیز ستیزه جویی های دشمنان با دین داری، از عوامل بسیار مهم این آزمایش است. آنان که در این گرداب های ترسناک، دین خود را حفظ می کنند، از شأن و رتبه ای بس رفیع برخوردار خواهند بود.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم فرمودند: «ای علی، بزرگترین مردمان در ایمان و یقین، کسانی هستند که در واپسین روزگار زندگی می کنند؛ پیامبرشان را مشاهده نکرده اند و امامشان پنهان است. پس، به سبب خواندن خطی بر روی کاغذ ایمان می آورند.» (۳)

موفقیت در این آزمایش، نیازمند بینشی است که انسان دین دار در پرتو آن بتواند در برابر تحریف ها و شبهه ها و تردیدها، دین خود را حفظ کند و با هیچ یک از عوامل انحراف، خلوص دینی و دین داری خود را در فکر و عمل از دست ندهد.

اهداف حکومت

اهداف حکومت مهدوی را در محورهای نظیر رشد معنویت، حاکمیت و گسترش آیین اسلام و اجرای عدالت و گسترش آن می توان طرح نمود:

رشد معنویت

جهان امروز جهانی است که معنویت در آن خیلی کم رنگ شده و پاکی و پاکدامنی، صداقت و درستکاری، تعاون و همکاری، گذشت و ایثار و احسان نیکوکاری جای خود را به هواپرستی و شهوت رانی، دروغ و دغل بازی، خودمحوری و موقعیت جویی، خیانت و جنایت، زیاده خواهی و افزون خواهی و افزون طلبی داده است.

حکومت مهدوی در راستای زنده ساختن این بخش از وجود انسان گام برمی دارد و برای جان بخشیدن به آن تلاش می کند

تا طعم شیرین حیات واقعی و زندگی حقیقی را به آدم های مسجود ملائک بچشانند و به همگان یادآوری کند که از ابتدا مقرر شده بود که آنان در چنان حیاتی تنفس کنند و عطر پاکی ها و خوبی ها را

ص: ۱۱

۱- نعمانی، غیبت، ص ۲۰۰.

۲- کافی، ج ۱، ص ۳۳

۳- نعمانی، غیبت، ج ۱، ص ۲۸۸.

با مشام جان استشمام کنند؛ چنان که قرآن می فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ» (= ای کسانی که ایمان آورده اید! زمانی که خدا و پیامبر، شما را به چیزی فرا خواندند که به شما حیات می بخشد، آنان را اجابت کنید)

حاکمیت و گسترش آیین اسلام

مشکلی که در تمام تاریخ، به خصوص در عصر حاضر، گریبان گیر جوامع است، الحاد، شرک و تحریف در دین است. این کاستی خود موجب اختلاف ها، جنگ ها، هواپرستی ها و انحرافات بسیار و باعث دور شدن از هدف اصلی زندگی [تقرب و نزدیکی به خداوند (عزوجل)] است.

براین اساس، از برکات و ثمرات جاودان حکومت مهدوی ریشه کن شدن بی دینی، اختلاف در دین، شرک و دین ستیزی است و حاکمیت توحید و فراگیری دین مبین اسلام و آموزه های حیات بخش و انسان ساز آن. ثمره ی حاکمیت اسلام، تحقق جامعه ی دینی و راهبری دین در رفتارها و گفتارهاست. (۱)

اجرای عدالت

یکی از واژه های مأنوس در ذهن آدمی، واژه ی عدالت است. عدالت، آزادی، امنیت، آسایش، آرامش و ... از کلید واژه های حیات انسانی و از آرزوهای او بوده است. آدمی همواره تحقق آن را در تمام شئون زندگی آرزو می کرده است و در مقابل، دیدن ظلم و تبعیض خاطر او را آزار می داده است.

اجرای عدالت و حق محوری از بارزترین اهداف حکومت مهدوی می باشد، اما نکته ی اصلی این است که اجرای این سیاست همراه با برقراری شاخص ها و معیارهای عدالت و آموزش های همگانی، به منظور سهیم شدن همگان در اجرای عدالت، مقدور است. در روایت است: «او میزان (معیار) عدالت را در همگان می گذارد. پس احدی به دیگری ستم روا نمی دارد.» (۲) «حضرتش زمین را از ظلم پیراسته می کند.» (۳) و «به یقین کمترین اثری از ظلم و ستم باقی نخواهد ماند.» (۴)

آن نظام جامع و جهانی که یک معصوم در رأس آن قرار گرفته، نظامی است که آن نیازها را می شناسد و عدالت را برای همه ی انسان ها به نحو تام و تمام مقرر می کند. وقتی این نظام عادل ایجاد شود، همه ی انرژی ها، تمام قدرت ها و تمام توان انسان ها در راه درست و در مسیر کمال انسانیت قرار می گیرد.

در این نیک شهر، مستضعفان پس از سپری کردن یک تاریخ مظلومیت، بر سریر پیشوایی زمین تکیه خواهند زد و این وعده ی الهی محقق می شود که فرموده است: «و نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ» (و خواستیم بر کسانی که در آن سرزمین فرودست شده بودند، منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] و وارث [زمین] کنیم.) (۵)

آسیب های پیش رو در دوران غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف

انتظار منفعلانه

برخی انتظار را صرفاً حالتی روانی و همراه با بی تحرکی می پندارند و نهایتِ وظیفه‌ی خود را در این رابطه، دعا برای فرج فرض می کنند و وظایف خطیری نظیر امر به معروف و نهی از منکر را بر دوش خود احساس

ص: ۱۲

۱- کارگر، رحیم، آینده‌ی جهان، قم: مرکز تخصصی مهدویت، ۱۳۸۳، ص ۳۶۵

۲- بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۸.

۳- همان، ج ۵۱، ص ۱۴۵.

۴- همان، ج ۵۲، ص ۴۷۰

۵- قصص/ ۵

نمی‌کنند. گوشه‌ای از نتایج این دیدگاه از این قرار است: رکود و سستی، بی‌توجهی به وضعیت جامعه، سر‌تسلیم فرو آوردن در مقابل بدی‌ها و ستم‌ها، بازیچه‌ی سیاست‌بازان و منحرفان شدن، روزمرگی و دنیاگرایی و ...

در مواجهه با چنین نگرشی باید پرسید که مگر ما در زندگی مادی و روزمره، به اندازه‌ی نیازمان در باغچه‌ها سبزه و گل نمی‌کاریم، نظم و نظافت ایجاد نمی‌کنیم. سنگ‌های مزاحم را کنار نمی‌زنیم، علف‌هرزه‌ها و میکروب‌ها و آلودگی‌ها را از خانه و اطراف خود دور نمی‌ریزیم و خود و خانواده را در روشنایی قرار نمی‌دهیم؟!

حال، چگونه است که وقتی به دین و خصوصاً آموزه‌ی فراموش‌شده‌ی مهدویت می‌رسیم، به راحتی رفع مسئولیت می‌کنیم؛ با آنکه اگر هر فردی جمع‌های کوچک فامیلی و دوستان خود را اصلاح کند، در واقع جامعه را به اصلاح هدایت می‌کند.

علاوه بر این، معنای حدیث پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم که می‌فرمایند: «خداوند به واسطه‌ی مهدی، زمین را پر از عدل و داد خواهد کرد، چنان‌که از ظلم و جور پر شده است» (۱) این است که آن حضرت هر وقت بیایند، زمین را پر از عدل می‌کنند. معنای این حدیث این نیست که ایشان زمانی می‌آیند که زمین از ظلم پر شده باشد یا اینکه زمان ظهور حضرت وقتی است که هیچ‌جا اثری از حق و عدل نمانده باشد و سراسر عالم را ستم فرا گرفته باشد. به تعبیر دیگر فساد هدف نیست؛ بلکه برای آمدن امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف، آمادگی و عطش عدالت باید پدید آید و دیدن فساد و نابسامانی‌ها، خود، انگیزه‌ی آمادگی و عدالت خواهی است.

جو غالب این‌گونه است که در نگاه ابتدایی، می‌گویند که همه‌جا (در ادارات، در خانه و بازار و مجامع جهانی و ...) ظلم فراوان است و عدالت و حقوق افراد و قانون رعایت نمی‌شود. اما در شب تار هم ستارگانی در آسمان هستند که می‌درخشند، نور می‌دهند و رهنمایند؛ درغیبت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف نیز همیشه منتظران واقعی و زمینه‌سازانی حضور دارند. لذا، امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «نه چنین است؛ به خدا سوگند، امر فرج تحقق‌پذیرد تا هریک از شقی (بدبخت و ستمگر) و سعید (خوب و حامی حق) به نهایت کار خود رسند.» (۲)

اولاً هیچ نهضت اصلاحی بدون زمینه‌سازی فکری و پرورش نیروهای فداکار میسر نمی‌شود؛ ثانیاً، در قیام امام موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف باید موقعیت خود را مشخص کرده و آن را حفظ کنیم. مبدا انقلابی را به انتظار بنشینیم که ما را نیز در ردیف ظالمان و غافلان، کیفر دهد! ثالثاً، باید دانست که پاداش اخروی، نتیجه‌ی اعمال نیک دنیوی است؛ و این موضوع، ربطی به این ندارد که انسان در زمان غیبت، زندگی کند یا در عصر ظهور.

افراط و تفریط در ارائه‌ی چهره‌ی مهر و قهر از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

بعضی از افراد، به دلیل نداشتن نگاهی جامع به دین و بدون بررسی اسناد یا دلایل روایی، به شنیده‌ها و توهمات خود بسنده می‌کنند و از این رو، چهره‌ای قهرآمیز از امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف ارائه می‌دهند. در مقابل، گروهی دیگر از ایشان شخصیتی تصویری می‌کنند که گویا هیچ مبارزه و جهادی ندارد و همه‌ی امور را صرفاً با معجزه و کرامت حل می‌کند. هر دوی این برداشت‌ها، به وادی افراط و تفریط گراییده‌اند.

امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف مطابق روایات و سیره ی پیشینیان صالح خویش، فردی است که برای انسان ها از پدر و مادر مهربان تر است: «یکون... أَشْفَقَ عَلَيْهِمْ مِنْ آبَائِهِمْ وَأُمَّهَاتِهِمْ و ...» (۳) این مهربان بودنِ ولیّ خدا، همچون مهر خداوند کریم، حکمتی بزرگ دارد؛ او به مانند طیبی حاذق است که تیغ جراحی اش تنها پس از به کار بردنِ انواع مداواها و سودمند نیفتادنِ آن ها، به کارِ درمانِ دردهای بشر می آید.

ص: ۱۳

۱- اصول کافی، ج ۲، ص ۶۸

۲- کمالات الدین و تمام النعمه، ج ۲ ص ۳۴۶

۳- شیخ صدوق، من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۸؛ شیخ صدوق، عیون أخبار الرضا، ج ۱، ص ۲۱۳

سؤالات بی فایده

عده ای با طرح مباحثی غیر مفید یا کم ثمر، مانند نحوه ی ازدواج یا چگونگی مسکن و تعداد فرزندان حضرت، اذهان افراد را از وظایف فردی و اجتماعی خویش نسبت به امام و نیز زمینه سازی لازم برای ظهور ایشان، دور می سازند.

البته این پرسش ها پاسخ مناسب خود را می طلبد، ولی آنجا که لازمه ی غیبت، مخفی بودن است و با توجه به ابهام موجود در روایات، نمی توان به طور قطع نظریه ای در این باره مطرح ساخت؛ با این حال، عده ای هم خویش را بر این امور قرار داده و از مسائل واقعی و اصلی غافل مانده اند.

تعجیل و شتابزدگی

شتابزدگی آفت دیگری است که دامن برخی افراد را گرفته است. نزدیک شمردن ظهور، مهیای ظهور بودن و کوشش برای زمینه سازی ظهور، بسیار مفید است، اما نباید در این راه شتابزده بود. شتابزدگی ناشی از درک نکردن حکمت و مصلحت خدا (عزوجل) در این امر است و گاه، یأس و ناامیدی افراد از ظهور حضرت یا گرایش آنان به شیادان و مدعیان دروغین را موجب می شود. امام جواد علیه السلام در این باره می فرماید: «... در زمان غیبت، عجله کنندگان و شتابزده گان در امر ظهور، هلاک شوند و اهل تسلیم و صبر نجات یابند.» (۱) نیز، از پیامبر صلی الله علیه و اله و سلم روایت است که فرمودند: «خوشا به حال صابران در دوره ی غیبت او و استواران در محبت او...» (۲)

تب ملاقات گرای

متأسفانه، افراد زیادی تمام همت و تلاش خویش را در دیدار با امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف خلاصه کرده اند و دیگران نیز همین را القا می کنند؛ گویا شیعه هیچ وظیفه ای جز دیدار امام ندارد! غافل از اینکه آنچه مهم است، عنایت و رضایت امام است و گرنه، در قرون اولیه ی اسلام نیز بسیاری امام زمان خویش را دیدند و بر روی ایشان شمشیر کشیدند. دیدار امر مطلوبی است، اما آنچه مهم است و ویژگی منتظران آن امام نازنین است، انجام دادن وظایفی است که برای شیعه ی منتظر در نظر گرفته اند.

تذکر دیگر اینکه نباید فراموش کرد که دوران، دوران غیبت است و قرار نیست همه به خدمت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف برسند.

پرسش و پاسخ مهدوی

آیا به جز مسلمانان، ادیان و ملل دیگر نیز به ظهور منجی و مصلح جهانی اعتقاد دارند؟

اعتقاد به ظهور منجی و مصلح جهانی عقیده ای عمومی و فراگیر است و بیشتر ادیان موجود بر آن اند که در واپسین دوره ی تاریخ، «نجات دهنده ای» ظهور خواهد کرد و جامعه ای پر از صلح، عدالت و معنویت بنیان می نهد.

محمدامین زین الدین می گوید: «شکی نیست که اعتقاد به اصلاح جامعه از وضعیت موجود، از ابتدای تاریخ بشر در ذهن مردم وجود داشته است و از عقاید اختصاصی دین اسلام نیست؛ زیرا در ادیان آسمانی قبل از ظهور اسلام مشاهده می کنیم که همگی خبر از وقوع این حقیقت داده اند و حتی صفات مصلح و راهکارهای اصلاحی او را نیز بیان کرده اند، گرچه نام او را مهدی و دعوت اصلاحی او را به نام مهدویت نگذاشته اند... این عقیده و فکر حتی به ادیان دیگر از قبیل زردشتی و برهمنی و ... نیز سرایت کرده است.» (۳)

ص: ۱۴

۱- کمالات الدین، ۳۷۸/۲، باب ۳۶: «یهلک فیها المستعجلون و ینجو فیها المسلمون».

۲- بحار الانوار، ۱۴۳/۵۲، «طبی للصابرین فی غیبتہ، طوبی للمتقین علی محبتہ، الذین وصفہم اللہ فی کتابہ و قال: ہدی للمتقین الذین یؤمنون بالغیب».

۳- احمد امین، فی حدیث المہدی و المہدیہ، بیروت: موسسہ النعمان، ۱۴۱۳، ص ۱۱

آیا اهل سنت به امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف اعتقاد دارند؟

آری، اهل سنت هم مثل شیعه به امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف اعتقاد دارند: ابن حجر عسقلانی می نویسد: «تواترت الاخبار بانّ المهدی من هذه الامة و أنّ عیسی بن مریم سینزل و یصلی خلفه» (= براساس اخبار متواتر، حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از این امت (اسلام) است و عیسی بن مریم نیز فرود خواهد آمد و پشت سر آن حضرت نماز خواهد خواند.) همچنین در آثاری نظیر صواعق محرقة، شرح مقاصد و منابع دیگر اهل سنت به این امر اشاره شده است.

چگونه ممکن است کودکی به مقام امامت نائل شود؟

پاسخ کوتاه این شبهه این است که امامت موضوع فرعی و تکلیف فردی نیست؛ بلکه موضوعی اعتقادی و بنیادی است و در گفتمان امامت، نصب و تعیین امام فعل خداوند می باشد. دیگر آنکه این پدیده در میان پیامبران و امامان گذشته نیز سابقه داشته است؛ به طور مثال، خداوند به حضرت عیسی علیه السلام در کودکی، کتاب و حکمت عطا کرده است. قرآن راجع به حضرت یحیی علیه السلام می فرماید: «وَ آتیناهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا.» حضرت جواد علیه السلام در هشت سالگی و امام هادی علیه السلام در نه سالگی به مقام امامت رسیده اند.

در تاریخ امامت شیعه، اگر امامانی در سنین کودکی ادعای امامت را طرح کردند، در علم و عمل و گفتار خود، آنچه را هماهنگ با مقتضای امامت بود، بروز دادند و هرگز در انجام دادن وظایف امامت دچار مشکل نشدند و در مواجهه با مخاطبانی که در صدد آزمودنشان بودند، در بن بست علمی قرار نگرفتند؛ لذا معلوم می شود که امامت میراثی است آسمانی برای جمعی از بندگان برگزیده و مسئله ی سن در آن مطرح نیست.

فواید امامی که صدها سال از دیده ها پنهان بوده و امکان دسترسی به او وجود ندارد، چیست؟

در پاسخ این پرسش باید گفت: اول اینکه موضوع حیات و غیبت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف تابع دلایل خود بوده و چون این معنا به اثبات رسد، باید به تمام لوازم آن پایبند بود. شایان ذکر است که استثنایی بودن مسئله ی غیبت و عمر طولانی، نمی تواند مانع از پذیرش واقعیتی باشد که با دلایل گوناگون به اثبات رسیده است؛ دوم اینکه فواید امام غایب، مانند بسیاری از مسائل اسرار آمیز دیگر، آن چنان با اسرار و حکمت های الهی در آمیخته که شاید نتوان همه ی ابعاد آن را کشف کرد. روایات انبوهی بر این دلالت دارد که خداوند زمین را هرگز بدون حجت رها نمی کند که اگر چنین شود، نظام عالم مختل شده و زمین اهلش را فرو می برد؛ بر این اساس، این روایات را هرگز نمی توان نادیده انگاشت. طبق این روایات، فیض وجود امام حتی در حالت غیبت هم بر گستره ی تکوین و اهل زمین استمرار می یابد و این از فواید بسیار مهم امام غایب عجل الله تعالی فرجه الشریف است.

افزون بر این، فواید دیگری برای عقیده به امام حی می توان تصور کرد؛ از جمله اینکه ایمان به امامی که هر لحظه امید به قیام و ظهور او می رود، شخص را در حالتی از آمادگی تام قرار می دهد که با جدیت فراوان، در راه اهداف و مقاصد دین استقامت ورزد و سخت کوشانه در راه اصلاح کار خود و جهان پیرامون بکوشد. همچنین عقیده به حیات مهدی عجل الله

تعالی فرجه الشریف مهم ترین پشتوانه ی روحی منتظران است تا با احساس امید، مسئولیت های دینی و اجتماعی خود را انجام دهند؛ نومیدی و سرخوردگی را از درون بزدایند و هر لحظه در انتظار فرج موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف باشند.

ص: ۱۵

مسئله طول عمر حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف چگونه توجیه پذیر است؟

آیت الله جوادی آملی در پاسخ به این سوال می فرماید:

حیات طولانی امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برخلاف عادت است، امام برخلاف عادت نیست؛ به این معنان که به طور عادی کسی نمی تواند، هزار سال یا ده هزار سال عمر کند، اما به صورت غیر عادی (خرق عادت) این کار ممکن است.

اگر بدانیم انسان چیست و چه کسی بدن او را اداره می کند، اصلاً چنین پرسش هایی مطرح نمی شود.

همه ذرات بدن در حرکت و تعویض اند و روح، همه حرکات این ذرات را تحت کنترل دارد. حال اگر روح انسان کاملی، برخلاف عادت (نظم عادی)، بهترین سلول ها را جانشین کند و دقیق ترین کنترل ها را بر قسمت های مختلف بدن داشته باشد، یک انسان کامل می تواند، میلیون ها سال زنده بماند و این مطلب، امری است که در علم پزشکی امروز هم ثابت شده است. (۱)

از نگاه تاریخی نیز باید گفت که در تاریخ، معمرین (دراز عمر) فراوانی بوده اند که هر یک چند برابر افراد معمولی زمان خویش، زیسته اند؛ روشن ترین و در عین حال مستندترین آن حضرت نوح علیه السلام است. قرآن تصریح می کند که وی ۹۵۰ سال فقط پیامبر بوده است (۲) و حتماً عمر ایشان بیش از این بوده است. داستان خضر نبی نیز مصداقی از این اصل کلی است. (۳)

تعداد یاران اصلی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف چند نفر می باشد؟

یاوران حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف که ۳۱۳ نفر هستند، (۴) با حضور خود فرمان موعود را لیک می گویند و گرد آفتاب وجودش حلقه می زنند تا در رکاب او وعده ی الهی را تحقق بخشند و حاکمیت دولت اهل بیت (علیهم السلام) را بر جهان بگسترانند.

یاوران حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از نژاد خاص، قبیله ای با سابقه یا کشوری معروف گزینش نمی شوند، زیرا این نهضت قیامی عدالت گسترانه است و در راستای تحقق اسلام ناب، نژادپرستی در آن جایی ندارد. یاران امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف از سراسر جهان و دورترین شهرها و به تعبیر روایات، از «اقالیم الارض» (کشورهای روی زمین) (۵) و «اقصى البلاد» (از دورترین نقاط عالم) (۶) گرد هم می آیند.

البته به جز ۳۱۳ یار اصلی، انسان های مؤمن و لایق دیگری نیز در زمره ی اصحاب عمومی مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف خواهند بود. (۷)

چند نفر از یاران اصلی امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف زن هستند؟

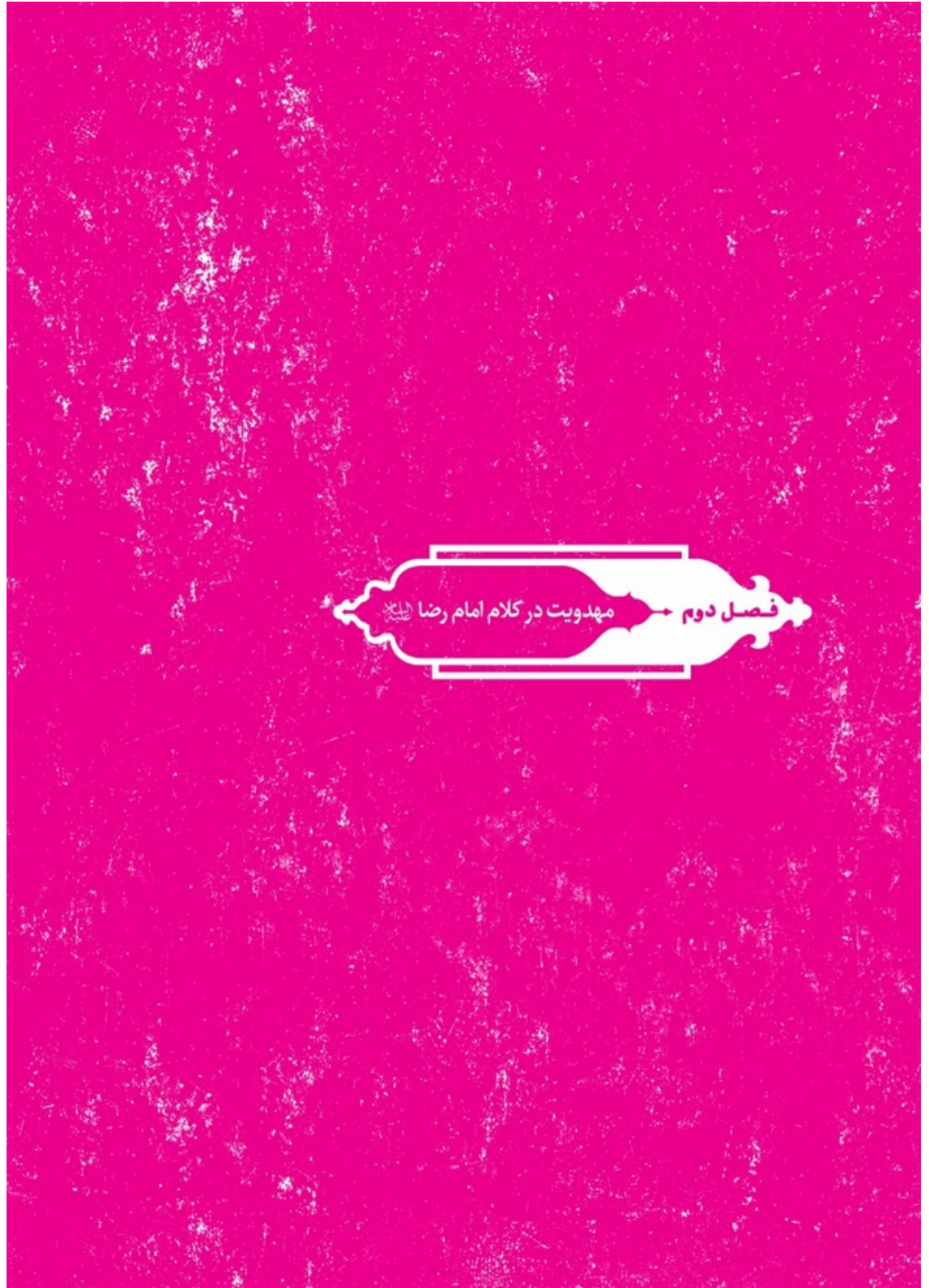
زنان متعهد، در تاریخ، نقش چشمگیری در حماسه ها و قیام ها داشته اند و پیام آور حضور توأم با عزت و عفت بوده اند.

وجود پنجاه زن جوان در میان ۳۱۳ یار امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف حکایتگر جایگاه ویژه ی آنان در عصر ظهور است. امام باقر علیه السلام می فرماید: «سوگند به خدا، سیصد و سیزده نفر، بی وعده ی پیشین، گرد می آیند و در میان آنان پنجاه زن هست.» (۸)

بی شک، کارآمدی زنان در عرصه هایی جلوه می نماید که با سرشت و طبیعت ایشان سازگار باشد.

ص: ۱۶

-
- ۱- عبدالله جوادی آملی، نسیم اندیشه، دفتر یکم، قم: اسراء، ۱۳۸۶، ص ۱۰۰ و ۱۰۱
 - ۲- عنکبوت/۱۴.
 - ۳- جمعی از نویسندگان، چشم به راه مهدی، قم: دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵، ص ۳۴۳.
 - ۴- سیدبنطاوس، الملاحم و الفتن فی ظهور الغائب المنتظر، قم: شریف رضی، ۱۳۷۰، ص ۱۴۸.
 - ۵- محمدبن ابراهیم نعمانی، الغیبه للنعمانی، تهران: صدوق، ۱۳۹۷، ص ۳۱۹.
 - ۶- قطب راوندی، الخرائج و الجرائح، ج ۳، قم: مدرسه ی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۴۰۹، ق، ص ۱۱۶۶.
 - ۷- محمدباقر پورامینی، مهدی یاوران، تهران: بنیاد فرهنگی مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف، ۱۳۸۵، ص ۲۳.
 - ۸- العیاشی، ج ۱، ص ۶۴.

اشاره:

طرح موضوع مهدویت در تمامی ابعاد آن، می تواند آثار اجتماعی و فردی بسیاری را به دنبال داشته باشد. از میان این پیامدها می توان به دو مطلب مهم به عنوان انگیزه های اصلی پیامبر عزیزمان از طرح موضوع مهدویت در تمامی فرصت های ممکن، اشاره کرد.

الف. بازسازی روحیه و ایجاد امید در قلب مستضعفان و مظلومان عالم.

ب. ایجاد رعب و هشدارهای بازدارنده برای مستکبران و ظالمان عالم.

درگیری همیشگی مظلومین با ظالمین و عدم انحصار این دو انگیزه به دوره ی زندگی پیامبر اکرم صلی الله علیه و اله و سلم ، مهمترین دلیلی است که اوصیاء پیامبر یعنی حضرات معصومین علیهم السلام را نیز ملزم به سخن گفتن پیرامون ظهور منجیب و ابعاد شخصیتی و حکومتی او می نمود.

وجود مقدس امام هشتم علیه السلام نیز از این قاعده مستثنی نبوده و بالغ بر ۳۰ حدیث در موضوعات مختلف مهدویت از این امام معصوم به یادگار مانده است که روشن کننده ی راه برای منتظران منجی می باشد و در این نوشتار به گوشه ای از فرمایشات ایشان به طور اجمالی اشاره خواهد شد.

ضرورت وجود حجت

سلیمان جعفری می گوید: از علی بن موسی الرضا علیه السلام پرسیدم: «آیا زمین از حجت خدا خالی می ماند؟» حضرت فرمودند: «اگر زمین به اندازه ی چشم برهم زدنی از حجت خالی می ماند اهل خود را فرو می بلعید.» (۱)

از نسل امام رضا علیه السلام

حضرت رضا علیه السلام در روایتی خبر از شرایط دوران غیبت فرزند خویش می دهند و در روایتی می فرمایند: «گویا شیعیان را می بینم که در هنگام از دست دادن سومین [امام] از نسل من در جستجوی امام خود بر می آیند، اما او را نمی بینند.» (۲)

ظهور حتمی است

امام رضا علیه السلام در مورد اصل ظهور منجی و قطعی بودن این اتفاق و اینکه ایشان از خاندان پاک ائمه اطهار علیهم السلام می باشند، از جدّ بزرگوارشان روایتی را نقل می کنند که حضرت رسول صلی الله علیه و اله و سلم می فرمایند: «قیامت برپا نمی شود تا آنکه قائم برحق، از ما قیام کند.» (۳)

ممنوعیت نام مخصوص

ریّان بن صلت می گوید از امام رضا علیه السلام شنیدم که فرمود: «مهدی قائم فرزند حسن، خودش دیده نمی شود و بعد از

غیبتش هم کسی نباید نامش را ببرد تا آنکه ظهور نماید و نامش را اعلان کند و همه ی مردم آن را بشنوند.» به آن حضرت عرض کردم: «سرورم، حتی اگر بگوییم: «صاحب غیبت، صاحب الزمان و مهدی؟» حضرت فرمود: «گفتن این ها جایز است؛ من شما را از تصریح به نام او نهی کردم تا اینکه نامش از دشمنان ما پوشیده بماند و او را شناسایی نکنند.» (۴)

ص: ۱۸

۱- بصائر الدرجات، ص، ۴۸۹-ح ۸.

۲- عیون اخبار الرضا علیه السلام ج، ۱ ص ۴۸۰.

۳- عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۳۷۲.

۴- مستدرک الوسائل، ص، ۲۸۵، ح ۱۲.

مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در تفسیر وحی

حسن بن خالد از حضرت رضا علیه السلام روایت می کند که آن حضرت درباره ی این فرمایش خداوند متعال که: « به گوش باش در آن روزی که منادی ندا می دهد ... آن روز، روز بیرون آمدن است» فرمود: «یعنی روز قیام فرزندم مهدی قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف.» (۱)

علت غیبت

غیبت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف بنا به حکمت های پنهانی و آشکاری از سوی خداوند متعال اتفاق افتاده است. برای فهمیدن دلایل این غیبت بهترین راه مراجعه به سخنان حضرات معصومین عجل الله تعالی فرجه الشریف می باشد. حضرت رضا علیه السلام در مورد چرایی غیبت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در حدیثی که پاسخ به این سؤال است می فرماید: «برای اینکه بیعت هیچکس را بر گردن نداشته باشد.» (۲) لذا بنا بر فرمایش حضرت رضا علیه السلام یکی از دلایل غیبت عدم وامداری آن حضرت و اتکال مطلق ایشان به ذات مقدس پروردگار است تا هیچکس نتواند از ایشان به ناحق طلبی داشته باشد و حضرت بتواند عدالت را بدون کوچکترین کمی و کاستی اجرا نمایند.

فتنه های عصر غیبت

حفظ و پایبندی به دین دوران غیبت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از سخت ترین اعمال به شمار می رود. ابن محبوب از امام ابوالحسن الرضا علیه السلام روایت کرده که فرمودند: «ناگزیر فتنه ای سخت و سهمگین رخ خواهد داد که در آن همه ی دوستان و نزدیکان صمیمی فرو می افتند. زمانی این فتنه به وقوع خواهد پیوست که شیعیان، سومین از نسل مرا از دست دهند...» (۳) و این به معنای دشواری امتحان های آخرالزمان است و اینکه عده ی بسیار اندکی با وجود غیبت و ندیدن امام خود بر دین آن حضرت که همان اسلام ناب است باقی می مانند.

حال مؤمنین در عصر غیبت

مجاشعی از امام رضا علیه السلام از پدرش از پدران او روایت کرده که پیامبر خدا صلی الله علیه و اله و سلم فرمود: «زمانی بر مردم می آید که در آن زمان دل مؤمن در درون سینه اش ذوب می شود چنان که سرب در آتش؛ زیرا شاهد بلاها و بدعت ها در دینشان است، اما نمی تواند از آن جلوگیری کند.» (۴)

اهمیت انتظار فرج

موضوع انتظار صحیح در روایات و احادیث ائمه معصومین علیهم السلام بسیار تاکید شده است و در کلام ائمه علیه السلام بر اهمیت آن در دوران غیبت تصریح شده است. محمد بن فضیل می گوید: از ابوالحسن الرضا علیه السلام درباره ی فرج پرسیدم، فرمود: «مگر نمی دانی که انتظار فرج، خود نوعی فرج است؟!» سپس فرمود: «خدای توانا می فرماید: منتظر باشید که من نیز همراه شما از منتظرانم.» (۵)

١- عيون اخبار الرضا عليه السلام، ابن بابويه قمى، ج ٢، ص ٣٧٢

٢- بحار الانوار، ج ٥١، ص ١١٣

٣- غيب الطوسى...

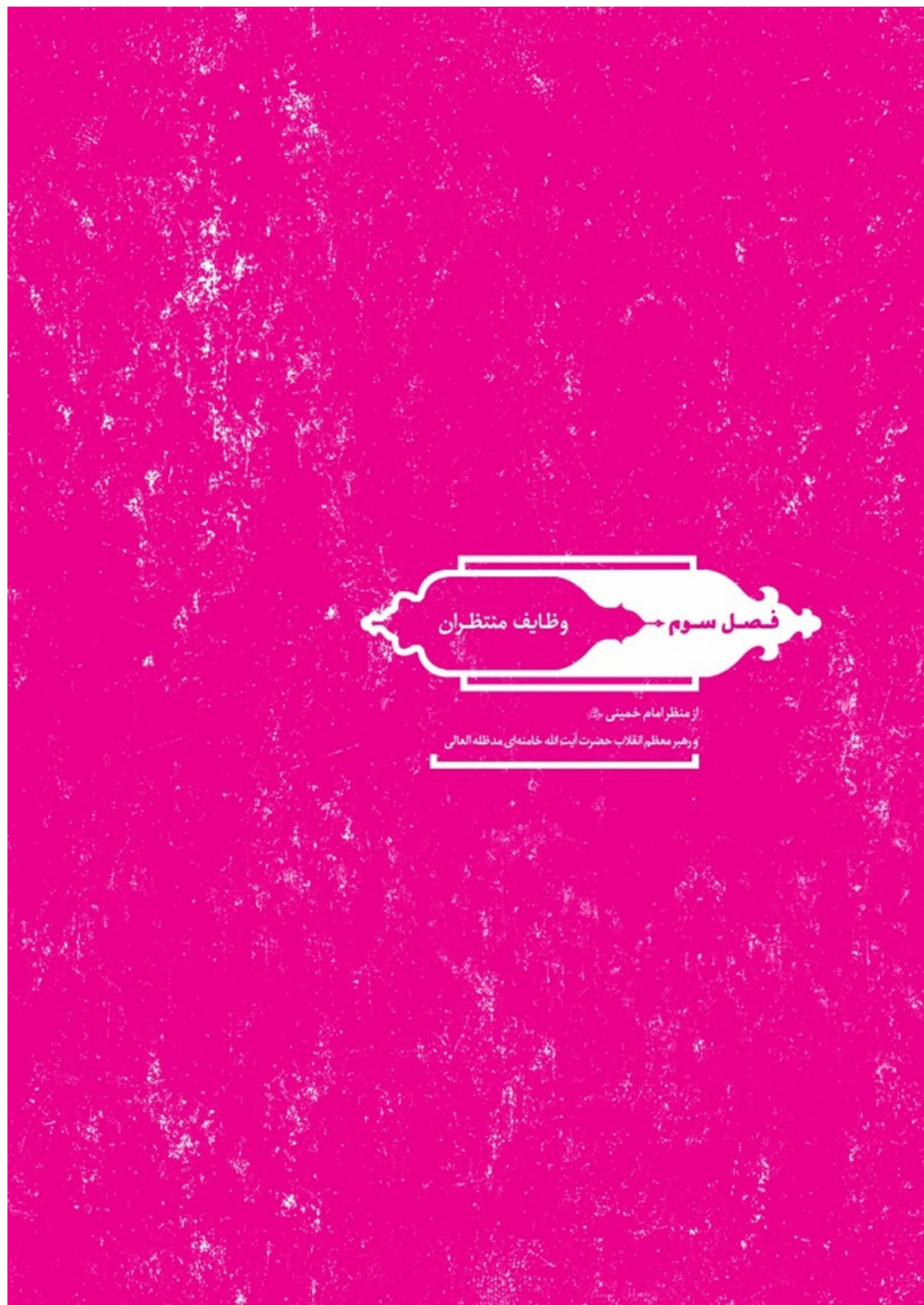
٤- امالى طوسى، ج ٢، ص ١٣٢.

٥- كمال الدين، شيخ صدوق، ج ٢، ص ٦٤٥.

امام رضا علیه السلام در مورد دعا برای سلامتی و فرج حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و همچنین یاری آن حضرت به مقاتل بن سلیمان که یکی از اصحاب ایشان بود فرمودند: «در دعای دست نماز جمعه دعا کن: بار خدایا! کار بنده ات و خلیفه ات را سامان ده به آنچه پیامبران و رسولان را با آن سامان دادی، و او را در احاطه ی فرشتگان قرار ده، و با روح القدس خود تأییدش فرما، و پیشاپیش و پشت سرش نگهبانی بگمار که از هر گزند ی محافظتش کند. و پس از بیم و هراسش، امنیتی برایش جایگزین فرما که تو را پرستد و چیزی را شریک قرار ندهد، برای هیچ یک از آفریدگان بر ولی خود سلطه ای قرار مده، و اجازه اش ده تا با کسانی که دشمن تو و او هستند جهاد کنند، و مرا از یارانش قرار ده، که تو بر هر کاری توانایی.» (۱)

تکرار این دعای پر معنا در هر جمعه نشانگر اهمیت دعا برای فرج و همچنین استمداد از خداوند متعال برای حفظ آخرین ذخیره ی الهی می باشد و بیانگر مقوله ی مهدویت در زمان امامان معصوم علیهم السلام است.

ص: ۲۰

ذخیره خداوند

در زمان ظهور مهدی موعود - سلام الله علیه - که خداوند ذخیره کرده است او را از باب اینکه هیچ کس در اولین و آخرین، این قدرت برایش نبوده است و فقط برای حضرت مهدی موعود بوده است که تمام عالم را، عدالت را در تمام عالم گسترش بدهد و آن چیزی که انبیا موفق نشدند به آن با اینکه برای آن خدمت آمده بودند، خدای تبارک و تعالی ایشان را ذخیره کرده است که همان معنایی که همه انبیا آرزو داشتند، لکن موانع، اسباب این شد که نتوانستند اجرا بکنند و همه اولیا آرزو داشتند و موفق نشدند که اجرا بکنند، به دست این بزرگوار اجرا بشود...

وقتی که ایشان ظهور کنند - ان شاء الله خداوند تعجیل کند در ظهور او - تمام بشر را از انحطاط بیرون می آورد، تمام کجی ها را راست می کند...

تمام نفوسی که هستند انحرافات در آنها هست. حتی نفوس اشخاص کامل هم، در آن انحرافات هست ولو خودش نداند. در اخلاق ها انحراف هست، در عقاید انحراف هست، در اعمال انحراف هست و در کارهایی هم که بشر می کند انحرافش معلوم است و ایشان مأمورند برای اینکه تمام این کجی ها را مستقیم کنند و تمام این انحرافات را برگردانند به اعتدال که واقعاً صدق بکند «یَمَلَا الْأَرْضَ عَدْلًا بَعْدَ مَا مَلَأَتْ جَوْرًا» (۱).

امید به عدالت مهدوی

ما امید این را داریم که یک قدرت اسلامی، قدرت عدل، قدرتی که در پناه عدل باشد، نه در پناه سرنیزه ... یک همچو قدرتی پیدا بشود و تمام بشر با هم باشند. به ما این وعده را داده اند که در یک وقتی که امام زمان - سلام الله علیه - ظهور کند - این - اختلافات از بین می رود و همه برادروار با هم هستند، دیگر زورمند و زورکشی در کار نیست. (۲)

مراقبت اعمال

ببینید تحت مراقبت هستید، نامه اعمال ما می رود پیش امام زمان - سلام الله علیه - هفته ای دو دفعه (به حسب روایت) ... نکند که خدای نخواستہ از من و شما و سایر دوستان امام زمان - سلام الله علیه - یک وقت چیزی صادر بشود که موجب افسردگی امام زمان - سلام الله علیه - باشد.

صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۳۹۱

منادی توحید

ابراهیم خلیل، در اول زمان و حبیب خدا و فرزند عزیزش مهدی موعود - روحی فدا - در آخر زمان از کعبه ندای توحید سردادند و می دهند ... و مهدی منتظر در لسان ادیان و به اتفاق مسلمین از کعبه ندا سر می دهد و بشریت را به توحید می خواند.

زمینه سازان ظهور

انقلاب مردم ایران نقطه شروع انقلاب بزرگ جهان اسلام به پرچم داری حضرت حجت- ارواحنا فداه- است که خداوند بر همه مسلمانان و جهانیان منت نهد و ظهور و فرجش را در عصر حاضر قرار دهد. (۴)

صدور اسلام راستین

ما با خواست خدا دست تجاوز و ستم همه ستمگران را در کشورهای اسلامی می شکنیم و با صدور انقلابمان که در حقیقت صدور اسلام راستین و بیان احکام محمدی- صلی الله و علیه و آله- است به سیطره و سلطه و ظلم جهان خواران خاتمه می دهیم و به یاری خدا راه را برای ظهور منجی و مصلح کل و امامت مطلق حق امام زمان- ارواحنا فداه- هموار می کنیم.

۱- صحیفه امام؛ ج ۱۲، ص ۴۸۱

۲- صحیفه امام؛ ج ۱۱، ص ۲۹۸

۳- صحیفه امام؛ ج ۱۸، ص ۸۷

۴- صحیفه امام؛ ج ۲۱، ص ۳۲۷

۵- صحیفه امام؛ ج ۲۰، ص ۳۴۵

ما تکلیف داریم

ارزش دارد که انسان در مقابل ظلم بایستد، در مقابل ظالم بایستد و مشتش را گره کند و توی دهنش بزند و نگذارد که اینقدر ظلم زیاد بشود، این ارزش دارد، ما تکلیف داریم آقا! اینطور نیست که حالا- که ما منتظر ظهور امام زمان- سلام الله علیه- هستیم، پس دیگر بنشینیم در خانه هایمان، تسبیح را دست بگیریم و بگوییم: «عجل علی فرجه» عجل با کار شما باید تعجیل بشود، شما باید زمینه را فراهم کنید برای آمدن او و فراهم کردن اینکه مسلمین را با هم مجتمع کنید، همه با هم بشوید، إن شاء الله ظهور می کند ایشان.

(۱)

قیام برای خدا

شاید این وصفی که برای حضرت صاحب- سلام الله علیه- ذکر شده است، دنبال همین آیه شریفه که می فرماید: قُلْ إِنَّمَا أَعْظُمُ بَوَاحِدِهِ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفُرَادَى. دنبال همین معنا باشد که همه باید قیام بکنیم، قیام واحد که بالاترین قیام، همان قیام آن شخص واحد است و همه قیام ها باید دنبال آن قیام باشد و «قیام لله» باشد.

خدای تبارک و تعالی می فرماید که: «من فقط یک موعظه دارم به شما، قل انما اعظکم بواحد، به امت بگو که فقط من یک موعظه دارم به شما و آن موعظه این است که قیام کنید و قیام لله باشد، قیام لله کنید، البته آن حضرت قیام لله می فرمایند و آن لایه‌ی که و آن خلوصی که برای ایشان هست برای دیگران نیست؛ لکن شیعه‌های بزرگوار آن حضرت هم باید پیروی از او بکنند در اینکه قیام کنند لله، برای خدا.

(۲)

برای دفاع آماده باشید

اکنون که دوران غیبت امام- علیه السلام- پیش آمده و بناست احکام حکومتی اسلام باقی بماند و استمرار پیدا کند و هرج و مرج روا نیست، تشکیل حکومت لازم می آید. عقل هم به ما حکم می کند که تشکیلات لازم است تا اگر به ما هجوم آوردند، بتوانیم جلوگیری کنیم، اگر به نوامیس مسلمین تهاجم کردند دفاع کنیم.

شرع مقدس هم دستور داده که باید همیشه در برابر اشخاصی که می خواهند به شما تجاوز کنند برای دفاع آماده باشید. برای جلوگیری از تعدّیات افراد نسبت به یکدیگر هم، حکومت و دستگاه قضایی و اجرایی لازم است. چون این امور به خودی خود صورت نمی گیرد، باید حکومت تشکیل داد.

(۳)

سعی کن دعای عهد را بخوانی

یکی از چیزهایی که امام در روزهای آخر به من توصیه می کردند، خواندن دعای عهد بود. ایشان می گفتند: «صبح ها سعی کن این دعا را بخوانی، چون در سرنوشت دخالت دارد.»

(۴)

چهل روز دعای عهد می خوانند

امام حتی در موقعی که در بیمارستان بستری بودند، از انس با کتاب مفاتیح الجنان غافل نبودند.

پس از رحلت جان گداز ایشان که مفاتیح شان را از بیمارستان به بیت منتقل می کردیم، متوجه شدیم امام در مفاتیح خود در کنار دعای شریف عهد که آن را یک اربعین می خواندند، تاریخ شروع را هشت سوال نوشته اند.

(۵)

ص: ۲۳

۱- صحیفه امام؛ ج ۱۸، ص ۲۶۹

۲- صحیفه امام؛ ج ۸، ص ۸

۳- ولایت فقیه، ص ۳۹

۴- برداشت هایی از سیره امام خمینی؛ ج ۳، ص ۴۲

۵- برداشت هایی از سیره امام خمینی؛ ج ۳، ص ۴۳

توفیق تقرب الی الله

در قضیه ی ولادت آن بزرگوار و اعتقادی که به این حقیقت است، اگر انسان در دو ناحیه و در دو جهت جستجو کند، آثار عظیمی را مشاهده می کند؛ اول، از جهت معنوی و روحی و تقرب الی الله و جهات تکامل فردی انسان است. کسی که اعتقاد به این مسأله دارد، چون با مرکز تفضّلات الهی و نقطه ی اصلی و کانون شعاع رحمت حق، رابطه ای روحی برقرار می کند، توفیق بیشتری برای برخورداری از وسایل عروج روحی و تقرب الی الله دارد. به همین خاطر است که اهل معنا و باطن، در توفیق بیشتر خود، این بزرگوار را مورد توجه و نظر دائمی قرار می دهند و به آن حضرت توسّل می جویند و توجه می کنند. نفس پیوند قلبی و تذکر و توجه روحی به آن مظهر رحمت و قدرت و عدل حق تعالی، انسان را عروج و رشد می دهد و وسیله ی پیشرفت انسان را روحا فراهم می کند.

این، یک میدان وسیع است. هر کس که در باطن و قلب و دل و جان خود، با این بزرگوار مرتبط باشد، بهره ی خودش را خواهد برد. البته، توجه به کانون نور، باید توجه حقیقی باشد. لقلقه ی زبان در این زمینه، تأثیر چندانی ندارد. اگر انسان، روحاً متوجه و متوسّل شد و معرفت کافی برای خود به وجود آورد، بهره ی خودش را خواهد برد. این، یک میدان فردی و تکامل شخصی و معنوی است. (۱)

ایجاد امید برای حرکت به سمت صلاح

امام زمان (علیه سلام الله)، رمز عدالت و مظهر قسط الهی در روی زمین است. به همین جهت است که همه ی بشریت، به شکلی انتظار ظهور آن حضرت را می کشند. البته مسلمانان به صورت مشخص، این انتظار بزرگ را معلوم کردند و شیعیان نسبت به شخصی که این لباس بر قامت او دوخته شده است، آگاهیهای روشن و مشخص کننده ای هم دارند. لذاست که موضوع امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف)... امیدی است در دل بنی آدم. این امید، به بازوان قوت می بخشد، به دلها نور می دهد و معلوم می کند که هر حرکت عدالتخواهانه ای، در جهت قانون و گردش طبیعی این عالم و تاریخ بشر است. به همین خاطر است که وقتی ملت ما، قبل از پیروزی انقلاب به مبارزات مشغول بودند، احساسشان این بود که در جهت پیشرفت به سمت آرمان بشریت حرکت می کنند. بعد از پیروزی انقلاب هم احساس ملت ایران این است که هر حرکت و هر اقدامی؛ هر مبارزه ای که کردیم و هر رنجی که تحمل نمودیم، در جهت مقصودی است که میان آحاد بشر و همه ی اهل معرفت مشترک است. مقصود، استقرار عدالت، و هدف، رسیدن به عدل برای بشر است. و اسلام این عدل را تأمین می کند.

(۲)

گنجینه عظیم اجتماعی

یک جهت از ثمرات ظهور متوجه است به میدان زندگی اجتماعی و عمومی و آن چه مربوط به سرنوشت بشر و ملتهاست. در این زمینه، اعتقاد به قضیه ی مهدی و موضوع ظهور و فرج و انتظار، گنجینه ی عظیمی است که ملتها می توانند از آن بهره های فراوانی ببرند.

شما کشتی ای را در یک دریای توفانی فرض کنید! اگر کسانی که در این کشتی هستند، عقیده داشته باشند که اطرافشان تا

هزار فرسنگ، هیچ ساحلی وجود ندارد و آب و نان و وسایل حرکت اندکی داشته باشند، چه کار می کنند؟ آیا هیچ تصوّر می شود که اینها برای آن که حرکت کنند و کشتی را پیش ببرند، تلاشی بکنند؟ نه؛ چون به نظر خودشان، مرگشان حتمی است. وقتی انسان مرگش حتمی است، دیگر چه حرکت و تلاشی باید بکند؟ امید و افقی وجود ندارد.

ص: ۲۴

۱- (بیانات در جمع اقشار مختلف مردم در روز میلاد پربرکت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۳۷۴/۱۰/۱۷)

۲- (بیانات در دیدار مهمانان خارجی دهه ی فجر و قشربانی مختلف مردم در روز نیمه شعبان ۱۳۷۱/۱۱/۱۸)

یکی از کارهایی که می توانند انجام دهند، این است که در این مجموعه ی کوچک، هر کس به کار خودش سرگرم شود. آن کسی که اهل آرام مردن است، بخوابد تا بمیرد و آن که اهل تجاوز به دیگران است، حق دیگران را بگیرد تا آن که چند ساعتی بیشتر زنده بماند. طور دیگر هم این است که کسانی که در همین کشتی هستند، یقین داشته باشند و بدانند که در نزدیکی شان ساحلی وجود دارد. این که آن ساحل دور و یا نزدیک است و چقدر کار دارند تا به آن برسند، معلوم نیست؛ اما قطعاً ساحلی که در دسترس آنهاست، وجود دارد. این افراد چه کار می کنند؟ تلاش می کنند که خود را به آن ساحل برسانند و اگر یک ساعت هم به آنها وقت داده شود، از آن یک ساعت برای حرکت و تلاش صحیح و جهت دار، استفاده خواهند برد و فکرشان را روی هم خواهند ریخت و تلاششان را یکی خواهند کرد تا شاید بتوانند خود را به آن ساحل برسانند. چنین نقشی دارد. همین قدر که امیدی در دل انسان به وجود آمد، مرگ بالهای خود را جمع می کند و کنار می رود. امید موجب می شود انسان تلاش و حرکت کند، پیش برود، مبارزه کند و زنده بماند. فرض کنید ملتی در زیر سلطه ی ظالمانه ی قدرت مسلطی قرار دارد و هیچ امیدی هم ندارد. این ملت مجبور است تسلیم شود. اگر تسلیم نشد، کارهای کور و بی جهتی انجام می دهد. اما اگر این ملت و جماعت، امیدی در دلشان باشد و بدانند که عاقبت خوبی حتماً وجود دارد، چه می کنند؟ طبیعی است که مبارزه خواهند کرد و مبارزه را نظم خواهند داد و اگر مانعی در راه مبارزه وجود داشته باشد، آن را بر طرف خواهند کرد. (۱)

احساس حضور حضرت و تسلیم نشدن

عقیده به امام زمان، نمی گذارد مردم تسلیم شوند؛ به شرطی که این عقیده را درست بفهمند. وقتی که این عقیده به طور حقیقی در دلها جا بگیرد، حضور امام غایب در میان مردم حس می شود. امام بزرگوار و عزیز و معصوم و قطب عالم امکان و ملجأ همه ی خلائق، اگر چه غایب است و ظهور نکرده، اما حضور دارد. مگر می شود حضور نداشته باشد؟ مؤمن، این حضور را در دل خود و با وجود و حواس خویش حس می کند. آن مردمی که می نشینند، راز و نیاز می کنند؛ دعای ندبه را با توجه می خوانند و زیارت آل یاسین را زمزمه می کنند و می نالند، می فهمند چه می گویند. آنها حضور این بزرگوار؛ را حس می کنند؛ ولو هنوز ظاهر نشده و غایب است. غیبت او، به احساس حضورش ضرری نمی زند. ظهور نکرده است؛ اما هم در دلها و هم در متن زندگی ملت حضور دارد. مگر می شود حضور نداشته باشد؟ (۲)

امیدبخشی و نشاط آفرینی برای مبارزه

شیعه ی خوب کسی است که این حضور را حس کند و خود را در حضور او احساس نماید. این، به انسان امید و نشاط می بخشد. این ملت بزرگ، بیش از همه چیز به همین امید نیاز دارد؛ ملتی که در راه خدا و برای عظمت اسلام، مجاهدت و مبارزه می کند و افتخار طول تاریخ بشر و همه ی تاریخ اسلام شده و پرچم اسلام را در زمان ما به اهتزاز در آورده است. چنین ملتی، بیشتر از همه ی چیز، به همین امید درخشان احتیاج دارد. آن اعتقاد، این امید را به او می بخشد.

... ملتی که به خدا معتقد و مؤمن و متکی است و به آینده امیدوار است و با پرده نشینان غیب در ارتباط است؛ ملتی که در دلش خورشید امید به آینده و زندگی و لطف و مدد الهی می درخشد، هرگز تسلیم و مرعوب نمی شود و با این حرفها، از میدان خارج نمی گردد. این، خصوصیت اعتقاد به آن معنویت مهدی (علیه آلائه التَّحیه والثناء) است. عقیده به امام زمان، هم

در باطن فرد، هم در حرکت اجتماع و هم در حال و آینده، چنین تأثیر عظیمی دارد. این را باید قدر دانست. (۳)

ص: ۲۵

۱- (همان)

۲- (بیانات در جمع اقشار مختلف مردم در روز میلاد پربرکت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۳۷۴/۱۰/۱۷)

۳- (همان)

اعتقاد به مهدویت

جامعه‌ی بی‌که به مهدویت معتقد است، قوت قلب پیدا می‌کند. این قوت قلب برای ملت‌ها خیلی مهم است. بدانید تسلط استعمار بر کشورهای اسلامی بعد از آن بود که توی دل ملت‌ها را خالی کردند؛ آنها احساس ضعف کردند؛ احساس عدم توانایی کردند، بعد اینها آمدند و با قدرت بر آنها مسلط شدند.

امروز هم همین جور است. ما در روابط سیاسی و دیپلماسی دنیا داریم جلوی چشم مان می‌بینیم که یکی از بزرگ‌ترین شگردهای استکبار جهانی این است که می‌خواهد دل مسؤولان کشورهای گوناگون را - حالا در کشورهای اسلامی - خالی کند و احساس بی‌پشتوانگی به آنها تزریق کند، تا آنها احساس کنند که چاره‌ی ندارند جز این که زیر بار مثلاً امریکا بروند. این احساس ضعف، بلای بزرگی است... احساس ضعف برای یک ملت، خیلی احساس خطرناک و سم مهلکی است. یکی از برکات اعتقاد به مهدویت این است که انسان احساس اطمینان می‌کند؛ احساس قوت قلب می‌کند؛ احساس قدرت می‌کند. و ملت ما بحمدالله این گونه است. (۱)

حقیقت انتظار

ما آن وقتی می‌توانیم حقیقتاً منتظر به حساب بیاییم که زمینه را آماده کنیم. برای ظهور مهدی موعود ارواحنفاذاه زمینه باید آماده بشود؛ و آن عبارت از عمل کردن به احکام اسلامی و حاکمیت قرآن و اسلام است. اولین قدم برای حاکمیت اسلام و برای نزدیک شدن ملت‌های مسلمان به عهد ظهور مهدی موعود ارواحنفاذاه، به وسیله‌ی ملت ایران برداشته شده است؛ و آن، ایجاد حاکمیت قرآن است؛

(۲)

تأثیر اعتقاد به ظهور حضرت:

ملتی که به خدا معتقد و مؤمن و متکی است و به آینده امیدوار است و با پرده نشینان غیب در ارتباط است؛ ملتی که در دلش خورشید امید به آینده و زندگی و لطف و مدد الهی می‌درخشد، هرگز تسلیم و مرعوب نمی‌شود و با این حرف‌ها، از میدان خارج نمی‌گردد. این، خصوصیت اعتقاد به آن معنویت مهدی علیه آلاف التحیه والثناء است. عقیده به امام زمان، هم در باطن فرد، هم در حرکت اجتماع و هم در حال و آینده، چنین تأثیر عظیمی دارد. این را باید قدر دانست.

(۳)

فقط نشستن و اشک ریختن فایده ندارد

امام زمان ارواحنفاذاه با اقتدار و قدرت و تکیه بر توانایی‌ای که ایمان والای خود او و ایمان پیروان و دوستانش، او را مجهز به آن قدرت کرده است، گریبان ستمگران عالم را می‌گیرد و کاخ‌های ستم را ویران می‌کند.

درس دیگر اعتقاد به مهدویت و جشنهای نیمه ی شعبان برای من و شما این است که هر چند اعتقاد به حضرت مهدی ارواحنفاذاه یک آرمان والاست و در آن هیچ شکی نیست؛... اما این آرمانی است که باید به دنبال آن عمل بیاید. انتظاری که از آن سخن گفته اند، فقط نشستن و اشک ریختن نیست.

[\(۴\)](#)

ص: ۲۶

-
- ۱- (بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه ی شعبان ۱۳۸۴/۰۶/۲۹)
 - ۲- دیدار به مناسبت میلاد حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۳۷۶/۰۹/۲۵
 - ۳- دیدار در روز میلاد پربرکت حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف ۱۳۷۴/۱۰/۱۷
 - ۴- دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه ی شعبان در مصالای تهران ۱۳۸۱/۰۷/۳۰

ما باید خود را برای سربازی امام زمان آماده کنیم

انتظار به معنای این است که ما باید خود را برای سربازی امام زمان آماده کنیم.. سرباز منجی بزرگی که می خواهد با تمام مراکز قدرت و فساد بین المللی مبارزه کند، احتیاج به خودسازی و آگاهی و روشن بینی دارد... ما نباید فکر کنیم که چون امام زمان خواهد آمد و دنیا را پر از عدل و داد خواهد کرد، امروز وظیفه ای نداریم؛ نه، بعکس، ما امروز وظیفه داریم در آن جهت حرکت کنیم تا برای ظهور آن بزرگوار آماده شویم. اعتقاد به امام زمان به معنای گوشه گیری نیست. ...امروز اگر ما می بینیم در هر نقطه ی دنیا ظلم و بی عدالتی و تبعیض و زورگویی وجود دارد، اینها همان چیزهایی است که امام زمان برای مبارزه با آنها می آید. اگر ما سرباز امام زمانیم، باید خود را برای مبارزه با اینها آماده کنیم. (۱)

معنی انتظار فرج

معنای انتظار فرج به عنوان عباره آخرای انتظار ظهور، این است که مؤمن به اسلام، مؤمن به مذهب اهل بیت (علیهم السلام) وضعیتی را که در دنیای واقعی وجود دارد، عقده و گره در زندگی بشر می شناسد... امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برای اینکه فرج برای همه ی بشریت به وجود بیاورد، ظهور میکند که انسان را از فروبستگی نجات بدهد؛ جامعه ی بشریت را نجات بدهد؛ بلکه تاریخ آینده ی بشر را نجات بدهد. انتظار فرج یعنی قبول نکردن و رد کردن آن وضعیتی که بر اثر جهالت انسانها، بر اثر اغراض بشر بر زندگی انسانیت حاکم شده است. این معنی انتظار فرج است.

پاسخ به جریانهای انحرافی پیرامون مهدویت

اعتقاد به امام زمان، به معنای گوشه گیری نیست. جریانهای انحرافی قبل از انقلاب تبلیغ می کردند، الان هم در گوشه و کنار تبلیغ می کنند که امام زمان می آید و اوضاع را درست می کند؛ ما امروز دیگر چه کار کنیم! چه لزومی دارد ما حرکتی بکنیم! این مثل آن است که در شب تاریک، انسان چراغ روشن نکند؛ چون فردا بناست خورشید عالمتاب بیاید و روز بشود و همه دنیا را روشن می کند. خورشید فردا، ربطی به وضع کنونی من و شما ندارد. امروز اگر ما می بینیم در هر نقطه دنیا ظلم و بی عدالتی و تبعیض و زورگویی وجود دارد، اینها همان چیزهایی است که امام زمان برای مبارزه با آنها می آید. اگر ما سرباز امام زمانیم، باید خود را برای مبارزه با اینها آماده کنیم.

(۲)

امنشاء امید

چند خصوصیت در این عقیده مهدویت هست، که این خصوصیات برای هر ملتی، در حکم خون در کالبد و در حکم روح در جسم است. یکی، امید است. گاهی اوقات دستهای قلدر و قدرتمند، ملت‌های ضعیف را به جایی می رسانند که امیدشان را از دست می دهند. وقتی امید را از دست دادند دیگر هیچ اقدام نمی کنند، می گویند چه فایده ای دارد؟ ما که دیگر کار از کارمان گذشته است، با چه کسی دربیفتیم؟ چه اقدامی بکنیم؟ برای چه تلاش بکنیم؟ ما که دیگر نمی توانیم! اعتقاد به مهدویت، به وجود مقدس مهدی موعود ارواحنا فداه، امید را در دلها زنده می کند. هیچ وقت انسانی که معتقد به این اصل

است، ناامید نمی شود.

ص: ۲۷

۱- دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه ی شعبان در مصالای تهران ۳۰/۰۷/۱۳۸۱

۲- بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه شعبان در مصالای تهران ۳۰/۷/۸۱

چرا؟ چون می داند یک پایان روشن حتمی وجود دارد، برو برگرد ندارد. سعی می کند که خودش را به آن برساند. (۱)

بزرگترین وظیفه ی منتظران

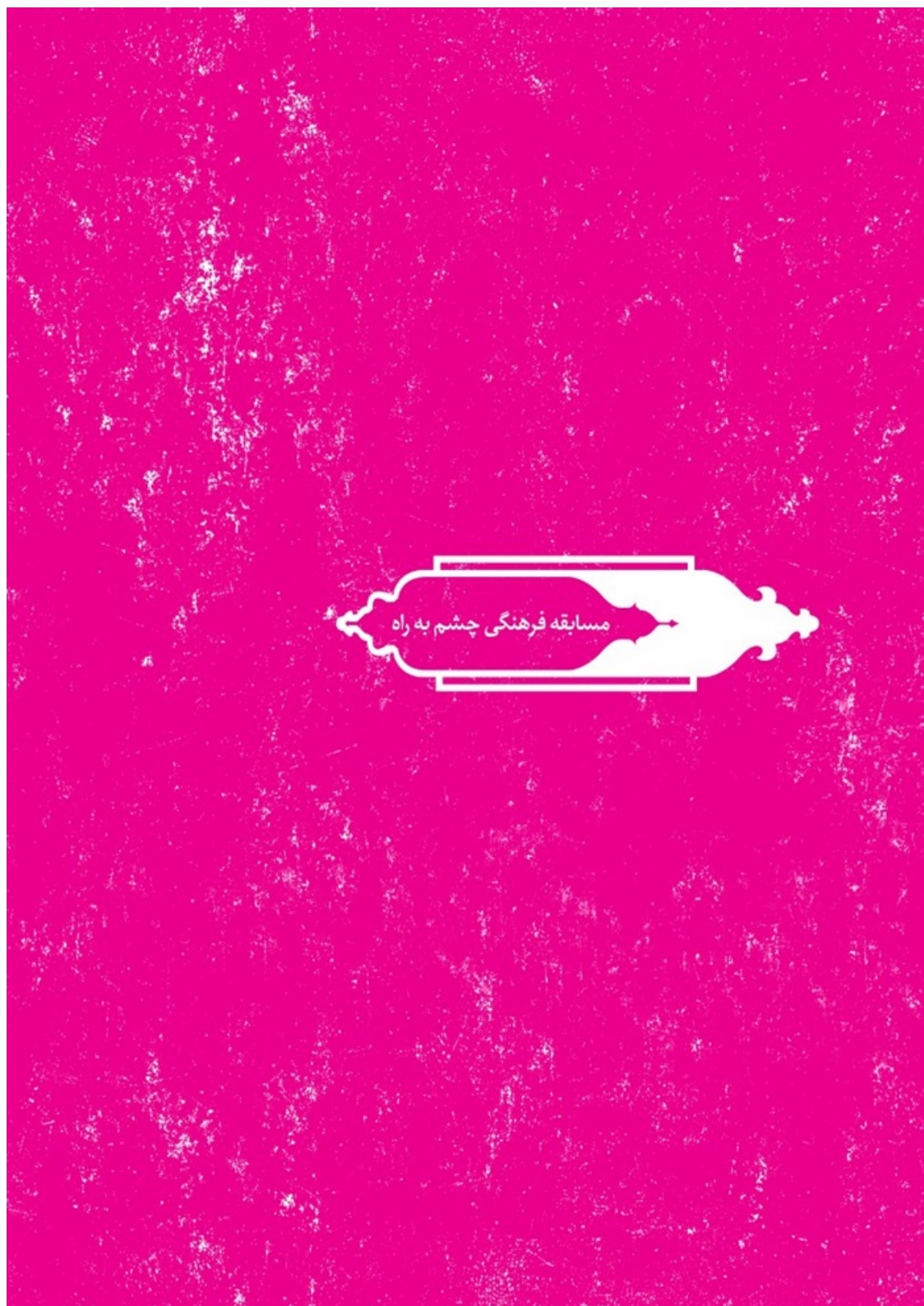
بزرگترین وظیفه ی منتظران امام زمان این است که از لحاظ معنوی و اخلاقی و عملی و پیوندهای دینی و اعتقادی و عاطفی با مؤمنین و همچنین برای پنجه درافکندن با زورگویان، خود را آماده کنند. کسانی که در دوران دفاع مقدس، سر از پا نشناخته در صفوف دفاع مقدس شرکت می کردند، منتظران حقیقی بودند. کسی که وقتی کشور اسلامی مورد تهدید دشمن است، آماده ی دفاع از ارزشها و میهن اسلامی و پرچم برافراشته ی اسلام است، می تواند ادعا کند که اگر امام زمان بیاید، پشت سر آن حضرت در میدانهای خطر قدم خواهد گذاشت. اما کسانی که در مقابل خطر، انحراف و چرب و شیرین دنیا خود را می بازند و زانوانشان سست می شود؛ کسانی که برای مطامع شخصی خود حاضر نیستند حرکتی که مطامع آنها را به خطر می اندازد، انجام دهند؛ اینها چطور می توانند منتظر امام زمان به حساب آیند؟ کسی که در انتظار آن مصلح بزرگ است، باید در خود زمینه های صلاح را آماده سازد و کاری کند که بتواند برای تحقق صلاح بایستد. (۲)

ص: ۲۸

۱- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت میلاد حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

۲۵/۹/۷۶

۲- دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه ی شعبان در مصالای تهران ۳۰/۰۷/۱۳۸۱

سؤالات از متن موجود طرح شده است و افراد بالای ۱۲ سال میتوانند در این مسابقه شرکت نمایند

برای شرکت در مسابقات فرهنگی، به روشهای زیر میتوانید اقدام کنید

ارسال پیامک به سامانه ی ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲

مراجعه به بخش مسابقات پرتال جامع آستان قدس رضوی به نشانی: www.aqr.ir

برای شرکت در مسابقه از طریق پیامک کافی است شمارهی گزینههای صحیح سؤالات را به صورت یک عددپنج رقمی از

چپ به راست، پس از ذکر نام مسابقه، به همراه نام و نامخانوادگی، به سامانه ۳۰۰۰۸۰۲۲۲۲ پیامک نمایید

مثال: چشم به راه ۱۴۲۳۲ مینا عبداللهی

هر فرد فقط یک بار میتواند در مسابقه شرکت نماید. پیامک های تکراری حذف میشود.

آخرین مهلت شرکت در مسابقه پایان ماه مبارک شعبان(۹۴/۳/۲۷) می باشد.

قرعه کشی به صورت روزانه انجام میشود و نتیجه قرعهکشی از طریق همین سامانه به اطلاع برندگان خواهد رسید.

تذکر: مطالب، نظرات و پیشنهادهای خود را در پیامک جدا گانههای ارسال نمایید.

تلفن تماس: ۰۵۱-۳۲۰۰۲۵۶۹

این متن حاوی آیات قرآن و اسماء متبرکه میباشد.

شایسته است در حفظ حرمت آن کوشا باشیم.

* سؤالات مسابقه فرهنگی چشم به راه

سؤال اول:

آیه ی پنجم سوره ی مبارکه ی قصص، بر کدام گزینه دلالت دارد؟

۱- اهمیت شناخت و معرفت به امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف

۲- مواظبت بر وظایف شرعی و فضایل اخلاقی و تلاش برای زمینه سازی حکومت موعود

۳- سختی و طاقت فرساستی در دینداری در عصر غیبت

۴- تحقق وعدهی الهی بر پیشوایی و به ارث رسیدن زمین به مستضعفین.

سؤال دوم:

«امر فرج تحقق نپذیرد تا هریک از شقی (بدبخت و ستمگر) و سعید (خوب و حامی حق) به نهایت کار خود رسند». این فرمایش

از کدام امام معصوم علیه السلام نقل شده است؟

۱- امام صادق علیه السلام

۲- امام کاظم علیه السلام

۳- امام هادی علیه السلام

۴- امام حسن عسگری علیه السلام

سؤال سوم:

چند نفر از یاران اصلی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را زنان تشکیل میدهند؟

۱- ۱۳ نفر

۲- ۳۰ نفر

۳- ۴۰ نفر

۴- ۵۰ نفر

سؤال چهارم:

امامت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در دوران کودکی، با رسیدن به مقام رسالت کدام پیامبران الهی شباهت دارد؟

۱- حضرت یعقوب و حضرت عیسی علیهما السلام

۲- حضرت عیسی و حضرت یوسف علیهما السلام

۳- حضرت یحیی و حضرت عیسی علیهما السلام

۴- حضرت یحیی و حضرت یعقوب علیهما السلام

سؤال پنجم:

طبق متن مسابقه فرهنگی «چشم به راه»، کدام گزینه درست نیست؟

۱- بیشتر ادیان الهی به ظهور منجی و مصلح جهانی اعتقاد دارند

۲- حیات طولانی امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف برخلاف عادت است، اما برخلاف علیت نیست

۳- اولین قدم برای قرار گرفتن در صف یاران حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف، اطاعت کامل از دستورات ایشان است

۴- کسانی که در دوران دفاع مقدس، سر از پا نشناخته در صفوف دفاع مقدس شرکت میکردند، منتظران حقیقی بودند.

ص: ۳۱

نظر سنجی - مسابقه چشم به راه

زائر و مجاور گرامی

پرسشنامه ذیل برای بهره مندی از نظرات ارزشمند شما به منظور ارتقاء خدمات فرهنگی تهیه شده است. لطفاً با تکمیل پاسخنامه، خادمان خود را در تحقق این امر یاری نمایید. پرسشنامه تکمیل شده را به دفاتر راهنمای زائر مستقر در حرم مطهر تحویل دهید.

مشخصات فردی:

سن: جنسیت: تحصیلات:
 شهر: شغل:

ردیف	موضوع	بسیار کم	کم	متوسط	زیاد	بسیار زیاد
۱	میزان رضایت از جذابیت ظاهری (طرح جلد، اندازه و...)					
۲	میزان شیوایی مطالب					
۳	میزان قابل فهم بودن مطالب					
۴	میزان جذابیت و تازگی موضوع و مطالب					
۵	میزان تأثیرگذاری و مفید بودن مطالب					
۶	میزان تناسب محتوا با نیاز شما					
۷	میزان تناسب سؤالات با موضوع					
۸	میزان رضایت کلی					
<p>نظرات و پیشنهادات:</p> <p>.....</p> <p>.....</p>						

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

